

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ / ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει, επειδή μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και μεταβλητούς συντελεστές.

Σωστό

β. Το πραγματικό κόστος ενός αγαθού είναι τα άλλα αγαθά, που θυσιάστηκαν για την παραγωγή του.

Σωστό

γ. Όταν το οριακό προϊόν της εργασίας αρχίζει να μειώνεται, αρχίζει να μειώνεται και το μέσο προϊόν της εργασίας.

Λάθος

δ. Μια γεωργική έκταση, όσο παραμένει ακαλλιέργητη, είναι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής.

Σωστό

ε. Όταν παρουσιάζεται έλλειμμα στην αγορά ενός αγαθού, τότε με κάθε μείωση της τιμής του αγαθού θα μειώνεται και το έλλειμμα.

Λάθος

Στις παρακάτω προτάσεις A2 και A3 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Για την παραγωγή 60 μονάδων του αγαθού Y θυσιάζονται 30 μονάδες του αγαθού X. Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Y είναι:

α. 0,5

β. 2

γ. 0,2

δ. 30

A3. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό μειώνεται, όταν:

α. η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική

β. η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική

γ. η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτησή του είναι ελαστική

δ. η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα της ζήτησής του είναι ίση με τη μονάδα.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Με βάση το χρονικό ορίζοντα της επιχείρησης, η οικονομική επιστήμη διακρίνει δύο περιόδους παραγωγής.

B1. Να περιγράψετε αυτές τις περιόδους (μονάδες 16). Πώς γίνεται η διάκριση αυτή;(μονάδες 6) Να αναφέρετε παραδείγματα (μονάδες 3).

Κεφάλαιο 3

σελ 53-54

Από "Ο χρονικός Ορίζοντας της Επιχείρησης"

Μέχρι: «στη βραχυχρόνια περίοδο»

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αναφέρεται στην τιμή (P_x) και στην ζητούμενη ποσότητα (Q_x) του αγαθού X, καθώς και στο εισόδημα (Y) και στην τιμή (P_z) ενός αγαθού Z, υποκατάστατου του αγαθού X.

Συνδυασμοί	P_x	Q_x	Y	P_z
A	20	10	40.000	10
B	20	24	50.000	10
Γ	16	40	60.000	10
Δ	30	6	40.000	10
E	30	16	50.000	9

Γ1. Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η τοξοειδής ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού X και να την υπολογίσετε (μονάδες 7).

Πώς μεταβάλλεται η συνολική δαπάνη μεταξύ των συνδυασμών αυτών;

Να εξηγήσετε την παραπάνω μεταβολή με τη χρήση της τοξοειδούς ελαστικότητας ζήτησης του αγαθού X (μονάδες 7).

Για να υπολογίσουμε την Ελαστικότητα Ζήτησης θα πρέπει να ισχύει το Ceteris Paribus.

Άρα θα πρέπει, καθώς μεταβάλλεται η τιμή, να παραμένουν αμετάβλητα τόσο το εισόδημα όσο και η τιμή του υποκατάστατου αγαθού Z. Αυτό συμβαίνει ΜΟΝΟ μεταξύ των συνδυασμών A και Δ.

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_\Delta}{Q_A + Q_\Delta} = \frac{6 - 10}{30 - 20} \cdot \frac{20 + 30}{10 + 6} = -1,25$$

$$\Sigma \Delta_A = P_A \cdot Q_A = 20 \cdot 10 = 200$$

$$\Sigma \Delta_\Delta = P_\Delta \cdot Q_\Delta = 30 \cdot 6 = 180$$

Παρατηρούμε ότι καθώς η τιμή αυξάνεται (από 20 σε 30) η ΣΔ των καταναλωτών μειώνεται (από 200 σε 180). Αυτό είναι αναμενόμενο και οφείλεται στην ελαστικότητα ζήτησης που είναι ΕΛΑΣΤΙΚΗ, κοινώς οι καταναλωτές είναι περισσότερο ευαίσθητοι στις μεταβολές των τιμών και άρα η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.

Γ2. Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η εισοδηματική ελαστικότητα, να την υπολογίσετε καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το είδος του αγαθού.

Παρόμοια με την ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, η εισοδηματική ελαστικότητα υπολογίζεται μόνο όταν ισχύει το Ceteris Paribus (όπου εδώ αλλάζει το εισόδημα αλλά η τιμή του αγαθού X αλλά ΚΑΙ του αγαθού Z πρέπει να παραμένουν αμετάβλητες).

Αυτό ισχύει μόνο για τους συνδυασμούς A B.

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{\Delta Y} \cdot \frac{Y_A}{Q_A} = \frac{24 - 10}{50.000 - 40.000} \cdot \frac{40.000}{10} = 5,6$$

Επειδή $E_Y > 0$ το αγαθό είναι κανονικό.

Γ3. Γιατί η γνώση της ελαστικότητας ζήτησης ενός αγαθού είναι πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις και το κράτος;

Κεφάλαιο 2

σελ 46

"Η χρησιμότητα της Ελαστικότητας Ζήτησης"

Από "Η γνώση της ελαστικότητας..." μέχρι "...σε διατίμηση κτλ"

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αναφέρονται σε μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο. Η εργασία (L) αποτελεί τον μοναδικό μεταβλητό συντελεστή παραγωγής και η τιμή (αμοιβή) της είναι σταθερή.

L	Q	AP	MP	AVC	VC	MC
30	300	10	-	36	10.800	
40	400	10	10	36	14.400	36
50	450	9	5	40	18.000	72

Δ1. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα. Με δεδομένο ότι το Μέσο Προϊόν (AP) γίνεται μέγιστο, όταν η επιχείρηση απασχολεί σαράντα (40) εργάτες, να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

$$\text{για } L = 30 : AP = \frac{Q}{L} \Leftrightarrow Q = 10 \cdot 30 = 300 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{10.800}{300} = 36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$VC = W \cdot L \Leftrightarrow 10.800 = W \cdot 30 \Leftrightarrow W = 360 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$\text{για } L=40 : MP = AP \Leftrightarrow \frac{\Delta Q}{\Delta L} = \frac{Q}{L} \Leftrightarrow \frac{Q-300}{40-30} = \frac{Q}{40} \Leftrightarrow Q = 400 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$AP = \frac{Q}{L} = \frac{400}{40} = 10 = MP$$

$$VC = W \cdot L = 360 \cdot 40 = 14.400 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{14.400}{400} = 36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$\text{για } L=50 : VC = W \cdot L = 360 \cdot 50 = 18.000 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$AVC = \frac{VC}{Q} \Leftrightarrow Q = \frac{18.000}{40} \Leftrightarrow Q = 450 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Δ2. Αν η επιχείρηση αυξήσει την παραγωγή της από 330 μονάδες, σε 430 μονάδες με τι κόστος θα επιβαρυνθεί;

$$MC = \frac{14.400 - 10.800}{400 - 300} = 36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$36 = \frac{VC - 10.800}{330 - 300} \Leftrightarrow VC_{330} = 11.880$$

$$MC = \frac{18.000 - 14.400}{450 - 400} = 72 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$72 = \frac{VC - 14.400}{430 - 400} \Leftrightarrow VC_{430} = 16.560$$

Δ3. α. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Ο πίνακας προσφοράς είναι το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους πάνω από το ελάχιστο Μέσο Μεταβλητό κόστος. άρα:

P=MC	Qs
36	400
72	450

β. Αν ο κλάδος παραγωγής περιλαμβάνει 100 όμοιες επιχειρήσεις, να κατασκευάσετε τον πίνακα αγοραίας προσφοράς.

Αγοραίο $Q_s = 100 \cdot Q_s$

P=MC	Q _{SM}
36	40.000
72	45.000

Δ4. Αν η τιμή ισορροπίας στην αγορά είναι 72 χρηματικές μονάδες, ποια ποσότητα πρέπει να παράγει η επιχείρηση για να μεγιστοποιεί τα κέρδη της;

Η επιχείρηση μεγιστοποιεί τα κέρδη της εκεί που η τιμή είναι ίση με το οριακό κόστος. Άρα η επιχείρηση θα προσφέρει 450 μονάδες προϊόντος.

**Επιμέλεια
Κωνσταντίνος Παυλίτσας
Οικονομολόγος**